

САОПШТЕЊА

XXVII - XXVIII | 1995 – 1996

Садржај

Sommaire

In memoriam

РАДОМИР СТАНИЋ (1932-1996)
„КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ БЕЗ
СВОГА ЧУВАРА“ ----- 7

Расправе и студије

Гордана Цветковић-Томашевић
Уметност на прекретници од
паганства ка кришћанству ----- 9

Светлана Поповић
Распоред капела у византијским
манастирима ----- 23

Јелена Ердџан
О српском јеванђелистару № 19 из
библиотеке Грчке православне патри-
јаршије у Јерусалиму ----- 41

Даница Поповић
Надгробни споменици у Кончу-
лићу ----- 53

Бранислав Цветковић
О династичкој слици Лазаревића
у манастиру Љубостињи и пробле-
му датовња љубостињског живо-
писа ----- 67

*Зоран Симић, Даница Димитријевић,
Сима Ћирковић*
Почеци манастира Фенека ----- 79

Марко Поповић
Манастир Св. Варваре на Рељиној
градини код Новог Пазара ----- 95

Traité et études

Gordana Cvetković-Tomašević
L'art à l'époque de la transition du
paganisme au christianisme ----- 20

Svetlana Popović
Disposition of Chapels in Bizantine
Monasteries ----- 38

Jelena Erdeljan
Evangéliare Serbe № 19 dans la biblio-
thèque du Siège du Patriarcat ortho-
doxe grec à Jérusalem ----- 51

Danica Popović
Monuments funéraires de Končulić --- 66

Branislav Cvetković
La représentation de la dynastie des
Lazarević dans le monastère Ljubosti-
nja et le problème de datation des
peintures murales de Ljubostinja ----- 78

*Zoran Simić,, Danica Dimitrijević,
Sima Ćirković*
Les debuts du monastère Fenek ----- 94

Marko Popović
Monastère Sainte-Barbe dans l'ence-
inte de la forteresse de Reljina Gra-
dina, près de Novi Pazar ----- 121

Сретен Петковић
Милешевске фреске из XVI века--- 123

Мирослав Тимотијевић
Богородичин трон Николајевске
цркве у Иригу – Намена и про-
грам барокних Богородичиних
тронова----- 131

Божидар Крстановић
Белег роду и отечеству кнеза Јовице
Милутиновића ----- 153

Прилози

Србољуб Живановић
Антрополошки преглед остатака
људских скелета из порте и цркве
Светог Ахилија у Ариљу ----- 165

Млађан Цуњак
Некропола у југоисточном делу
Великог града Смедеревске тврђа-
ве – Резултати археолошких
истраживања----- 173

Бранислав Цветковић
Татјана Стародубцев
Неколико запажања о фрескама
доње зоне у манастиру Јошаница-- 193

Светлана Поповић
О топониму Наупара----- 199

Бранка Кнежевић
Манастири у западној Србији по
Турским пописима од 1476. до
1572. године ----- 203

Димитрије Мадас
Надгробни споменик Радише
Припчића из Брасине----- 213

Sreten Petković
Les fresques du XVIe siècle de
Mileševa----- 130

Miroslav Timotijević
Le trône de la Vierge dans l'église
Saint-Nicolas á Irig (Voïvodine) –
Contribution aux recherches sur la
destination et le programme des trô-
nes baroques de la Vierge ----- 151

Božiar Krstanović
Memento destiné par Jovica Milutino-
vić, chef de village, á sa famille
et á sa patrie ----- 163

Contributions

Srboljub Živanović
Revue anthropologique des squelettes
humains trovés dans l'église de
St. Achille à Arilje et dans sa cour --- 171

Mlađan Cunjak
Nécropole dans la partie sud-est de
la Grande Cité à l'intérieur de la
Forteresse de Smédérévo –
Résultats des fouilles archéologique - 192

Branislav Cvetković
Tatjana Starodubcev
Quelques observations sur les
fresques du registre inférieur
dans l'église du monastère de
Jošanica ----- 198

Svetlana Popović
About the Toponym Naupara ----- 201

Branka Knežević
Les monastère de l'Ouest de la
Serbie d'après les recensements turcs
entre 1476 et 1572 ----- 212

Dimitrije Madas
Gravestone of Radiša Pripčić from
Brasina ----- 214

Миодраг Јовановић
Текелијина црква у Араду ----- 215

Доброслав Ст. Павловић
Судибна мање познате заоставштине Капетан Мише Анастасијевића- 223

Ненад Макуљевић
Прилог познавању сликаних програма владарских трона у Србији (1804 – 1914) ----- 229

Тања Дамљановић
Прилог проучавања прашког периода Николе Добровића ----- 237

Критике и прикази

1. Gordana Cvetković-Tomašević
LA MOSAÏQUE GRÉCO ROMA-
INE IV, actes de IVe colloque inter-
National pour l'étude de la mosaï-
que antique, Tréves, 8 -14 août 1984
Paris 1994, éd par Jean-Pierre
Darmen et Alaine Rebourg, str.
403 Tab CCXLII c/b ----- 253

3. Светлана Поповић,
Милка Чанак-Медић и
Оливера Кандић:
АРХИТЕКТУРА ПРВЕ ПОЛОВИНЕ
XIII ВЕКА I – Цркве у Рашкој, и
II део исте књиге аутор само
Милка Чанак-Медић. Републички
завод за заштиту споменика
културе, Београд 1995. 216 страна
текста на српском и француском
језику, архитектонски цртежи
(непагинирани) и 72 стране црно-
белих фотографија, библиографи-
ја и индекс на српском и францу-
ском језику. ----- 259

Miodrag Jovanović
Église de Tékélia a Arad----- 222

Dobrosla St. Pavlović
Le sort du patrimoine peu connu du
Capitaine Miša Anastasijević ----- 228

Nenad Makuljević
Contribution à la connaissance des
programmes peint des trônes
princiers de Serbie (1804 – 1914) ---- 235

Tanja Damljanović
La période de Prague de Nicolas
Dobrovitch ----- 251

Critiques et comptes-rendus

2. Милка Чанак-Медић
Светлана Поповић, КРСТ
У КРУГУ – Архитектура мана-
стира у средњовековној Србији
изд. Републичког завода за
заштиту споменика културе и
Просвете, Београд 1994, 394 стр.,
са 144 илустрација, 7 фотографија
у боји и 138 црно-белих фото-
графија, Резиме на ентлеском
језику и регистар ----- 257

4. Милка Чанак-Медић и
Оливера Кандић
АРХИТЕКТУРА ПРВЕ ПОЛОВИНЕ
XIII ВЕКА – I Цркве у Рашкој
Милка Чанак-Медић, АРХИТЕК-
ТУРА ПРВЕ ПОЛОВИНЕ XIII ВЕКА –
II - Цркве у Рашкој
Републички завод за заштиту
споменика културе, Београд 1995.
Говори одржани приликом пред-
стављања књига у Библиотеци
града Београда 27. марта 1996.
године:
Реч Војислава Ј. Ђурића ----- 263
Реч Војислава Кораћа ----- 265
Реч Нађе Куртовић-Фолић ----- 266

5. *Сретен Петковић*, значајна синтеза Милтијадиса Гаридиса о поствизантијском зидном сликарству: M. Garidis, LA PEINTURE MURALE DANS LE MONDE ORTHODOXE APRES LA SHUTE DE BYZANCE (1450 – 1600) ET DANS LES PAYS SOUS DOMINATION ETRANGÈRE, Athères editions C. Sparos, 1989, 416 pages, 45 ill. couleur, 256 ill. noire et blanc.-----268

6. *Никола Дудић*, СТАРА ГРОБЉА И НАДГРОБНИ БЕЛЕЗИ У СРБИЈИ, Републички завод за заштиту споменика културе и Просвета Београд, 1995.492 стране, од чега је 150 странатекста илустроавно цртежима – вињетама, 4 карте и 317 страна табли цртежа и фотографија. Резиме на енглеском језику,

скраћенице, литература и индекс.

Говори одржани приликом представљања књиге у Библиотеци града Београда 18. априла 1996. године.

Реч Јованке Калић-----270

Реч Гојка Суботића -----271

Реч Радојка Николића -----272

7. *Даница Поповић*, Дмитър Овчаров, ЧОВЕК И ДОБРЕ ДА ЖИВЕЕ УМИРА, изнд. Военно-издателски комплекс "Св. Георги победоносец" – Наука и изкуство, Софија 1992. 157 стрна текста + 48 стр. са црно-белим илустрацијама -----273